

IPAROSOK LAPJA.

Pécs, 1897.

Első évfolyam.

Szeptember 25. 9. szám.

Nehéz az élet.

A létért való küzdelemből kiveszi manapság mindenki a részét, de annyira nagyon senki, mint a magyar iparos, akit még az ág is húz. Hiába kapadozik fűhöz-fához, görnyed a munkába, de előre haladni nem képes, s szinte örül, ha a mindennapi kikerül e rögzött élet-pálya nyújtásához. Hogy szerezen is valamit, vagy föltelegyen öreg napjaira, arról szó sincs.

Sok okok közreműködnek ezekben a majdnem általánosaknak mondható állapotoknak az előidézésében: de talán nem a legutolsó ezek között a mi általánosan adózási rendszerünk, amely szerint az iparos az úgynevezett III-dik osztályu kereseti adó alá esvén, ki van szorgálatva a pénzügyi közegek önkényének s oly nyomászó terhet sóznak a nyakába, hogy arról koldul egész életében.

Szerencsétlen adózási rendszerünk az oka egyrészt annak, hogy iparosunk tönkremenek. Évről-évre anélkül is egyre nehezebbek a viszonyok, az aránytalanul magas adótételeket fizetni nem tudván, az mint hátralek szépen összegyűl, amelyet aztán a magas kincstár, saját érdekeinek szem előtt tartásával, siet betábláztatni az illető iparosnak még jobb időben szerzett kicsi ingatlanára, vagy örökölt viskójára, s midőn pénzügyi kapacitásunk látják, hogy

ezek az ingatlanok amúgy is túlterheltek, vagy onnét felülről kapják a szigorú rendeletet, újra kerül az ősi viskó, potom áron elkótyavetyélik, földönfutóvá téve az addig önálló iparost, a ki még elég jól jár, ha beállhat egy másik iparostársához darabszámra dolgozó, vagy otthon dolgozó munkásnak, mert legtöbb esetben kezébe kénytelen venni a vándorbotot és idegen földön keres jobb hazát.

A törvény süket és kérlelhetetlen, nem ismer irgalmat, mint látjuk azt azoknál a kisebb adózóknál, akik ingatlanul nem rendelkezvén, adóhátralekaiért házi buktorak, ágyemüink kerülnek újra, mert nem voltak képesek megfizetni adójukat.

Persze, az a szegény iparos járhatlan adózási törvényeinkben és nem ott keresi bajának orvoslását és akkor, amidőn lehet: az adó-kivetés alkalmával, hanem akkor jajveszékkel, amikor már minden késő, mert adója három esztendőre meg van állapítva, amin még maga a pénzügyminiszter sem segíthet.

Az egész országban főlhangzott a panasza a folyó év elején a túl magas adóhivatások ellen. Beavattak azt állítják, hogy az összes pénzügyigazgatóságok utasítást kaptak, hogy a III-dik osztályu kereseti adókat az egész vonalon emeljék átlag 50%-kal. A fölzululás meg volt, de bizony eredménye

vajmi sovány lett, hacsak azt nem mutatjuk eredménynek, hogy például a leggazdagabb bánsági vármegyében, Torontálban, ez idő szerint három millió forintot meghalad az adóhátralek.

Nálunk Pécssett nem volt ilyen általános fölzululás, mert praktikus pénzügyigazgatónk úgy fogatosította a pénzügyminiszternek adó-szófolási rendeletét, hogy rátákrá osztotta, egyik évben megemelte a kereskedők, a másik évben a fiskálisok és doktorok adóját, és az idén az iparosokét. Minden egyes alkalommal örült az az osztály, a melynek nem részesült adófelemelésben: de mi azt hisszük, hogy ez az öröm nagyon korai, mert mindenkinek meg lehet győződnie, aki III. oszt. adót fizetni kötelek, hogy réá kerül a sor, ha jövőre nem, hát két év múlva.

Nálunk csak meg voltunk eddig valahogy, a licitációra eddigelé csak igen ritkán került a sor; mert polgárságunk igyekezett a hátralekait részletekben törleszteni, amivel a pénzügyigazgató meg is volt elégedve. Ámde nagyon jól tudjuk, hogy evés közben jön meg az étvágy, s ha oly gyönyörűen folyt be az adó, ha nem licitáltak, milyen szépen özőnik majd be a pénz a kincstárba, ha a dob tényleg elkezd a működését, így aztán befolyik az a hátralek az utolsó krajcárig.

Kiadták tehát a rendeletet, hogy

100.000 sorsjegy 50.000 nyertesemény.

A mag. kir. szab. osztálysorsjáték sorsjegyeit kaphatók

KRAUSZ SIMON és FIA bankcégnél

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítójánál

PÉCSETT, SZÉCHENYI-TÉR, BAZÁR-ÉPÜLET.

Legnagyobb nyertesemény szerencsés esetben 1.000.000 korona.

3 frt.
100 sorsjegy 1000
100 sorsjegy 1000
100 sorsjegy 1000

100 sorsjegy 1000
100 sorsjegy 1000
100 sorsjegy 1000

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Országút 5. sz. az Ipartestület épületében.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ár:

egész évre 8 korona.
fél " 4 korona.
negyed " 2 korona.

ezentul nem fenyegetnek többé, hanem a legkomolyabban keresztül vezetik a végrehajtásokat, a mely célra a végrehajtható közegek rendelkezésére bocsátották a városi kocsikat az ingóságok elszállítására és a rendőroket, meg a dobost az árverések megtartására. Így aztán gyönyörű látványban volt és sajnós lesz részünk: Elöl a végrehajtható a protokulumokkal, utánuk a városi kocsik; megrakva a házról-házra cüsszeszedett »ingók«-kal, két oldalt Buckóék, mint diszkiscret és leg-hátul a dobos a fináncindulót pörgetve.

Nos, ez a kép az, amely elénk tárja a magyar iparos sorsát, ha fizetni nem tud.

Azt hisszük, elég megindító arra nézvést, hogy belássák magukra hagyott iparos társaink, hogy szükségük van a tömörülésre, a jó tanácsra, hogy elejét vegyék ezeknek az állapotoknak. Éppen e célból jött létre az »Iparosok Lapja« sorakozzanak köréje valamennyien, míg nem késő, mi hisszük, hogy egyetértéssel, szervezkedéssel meg mindent megmenthetünk rendes munkával a pusztulástól.

Az »Iparosok Lapja« tárcája.

Évés közben jön meg az étvágy.

Az »Iparosok Lapja« fordított tárcája.

Betértem a napokban rendes könyvtetőm boltjába, de nem találtam, csak felesége volt ott.

— Mi lesz a könyveimmel, — szólalt, — melyeket ma kellett volna elküldenök?

— Néze csak uram, ott vannak a présben. Cohnárd, a férjem azt hitte, hogy estére elkészülhetnek, de hirtelen elhivták a közgyűzőhöz.

— Talán örököltek?

— Oh uram, álom az egész. Alig merünk rígodolni, oly váratlanul jött. Ha azt mondom, hogy örökültünk, hát akkor bolondot mondok. Talán valami kis emléket, egy

Egy bolond százat csinál.

Lombroso meglátogatta Oroszországban Tolstojt, és úgy találta, hogy az mesterségesen lyukasztja ki a cipőit. Azt akarja, hogy rongyosak legyenek s aztán saját kezeivel vetessen rájuk foltot.

A hívásznak ez a neve a filozófusok között is nem Tolstojt szállotta meg legelőször. Már Plató azt mondotta Antisthenesnek, a ki rongyos felöltőben járt: »Hívás-godat látom kikandikálni ruhád lyukain.«

Mert hát a filozófust is elfogja olykor a hívás. Csak úgy szenvedhet alatta, mint a száraz gouvernant, dacára, hogy ötven tavasz virított el bájai fölött. A korral talán még nő is ez a tulajdonság. S megnyilatkozhatik a legképtelenebb alakokban. A mint van olyan ember, a ki a szép szeméire hű, ép így van olyan, a ki legkülönb legénynek tartja magát, mert neki van a legjobb lova, ő tud legtöbbet inni hét vármegyében, vagy pedig ő őrí el a legnagyobb rekordot a kerékpár tejetén.

Csakhogy mikor a filozófuson ily módon vesz erőt a hívás, csapjuk a sutba könyveit hirtelen. Mert az ilyen egy kicsit bolond. Tolstojról valja is Lombroso, miután megfigyelte. Én sejtettem már előbb a műveit után.

gyűrűt, vagy valami semmisséget, ki tudja? Akármint kapunk, bolondoknak kell magunkat éreznünk, mert hiszen a meglöbögült semmivel sem tartozott nekünk.

— Tehát nem rokonok?

— Távolról sem. Ő, annak nagyon hosszú a históriája.

Tudja, uram, hogy Cohnárd műhelye az utcára van, mert világiosságra van szüksége. Mindennap, rendszeren 12 és 2 óra közt egy koros ur ment arra. Olybá tint fel, mint egy jómódú polgár, aki jobb emésztés céljából sétál a dejeuner után. Lehet, hogy tetszett ennek az urnak a könyvkötés, mert oda állt az ablakhoz és elnézte félóránig is, amint az urnam dolgozott.

Cohnárd bosszankodott miatta, mert előlta a világiosságot és egyszer azt találta mondani a kis ham-

A bolond pedig nem akkor a legveszedelmebb, mikor dühöng. A dühöngőt mindenki felismeri, lefegyverzik, kényszerzubbonyt adnak rá és örök. Azontul nem bánt többé senkit. Sokkal veszedelmebb az a bolond, a ki filozófusnak, vagy égen emberiség-boldogítónak adja ki magát. Ezt nehezebb felismerni. A tömegek rendszeren szentnek hiszik, mint a hogy Keleten minden eszelést annak néznek. S minél nagyobb a bolondsága, annál több a valóságosság, hogy sokan lesznek a tanítványai. Több ily sikerült példányt mutat-hat fel a történelem. Az egyike Rousseau-nak hívták. Orull, egy tanéra tanította meg az emberiséget. Nem a eszímék sarka kopogott a padlón, hanem a fejek. Egy másíknak a neve Marx. Ezé a jövő. Egészen alapos bolond, szinte valóságos, hogy igen nagy fel-fordulást ne csináljanak meg a tana.

Ne bizzunk az emberi értelem józanságában. Arra a demagógok hivatkoznak a legszívesebben, mikor a népet el akarják bolondítani.

Semmi sem oly valóságos, mint az, hogy a nagy tömeg értelemes, józan gondolatokat teremt azok által vezéreltetni magát.

Hísen oly csodálatos az agynak egész működése! Bámúlásra méltó, hogy egyáltalában gondolkodni tudunk. Örök misztérium, hogy egy

nak: »Csak nem akarja talán ez a vén esont ablakom előtt bevárni a kaszást? Ah uram, jó lenne megszabadulni a gyermekek nyelvét! Alig mondta ki ezt a férjem, Dodor kifut a műhelyből, odaszalad az öreg urhoz s azt kérdi tőle: »Halja-e öreg bácsi, maga talán a kaszást várja?«

Még ma is látom, micsoda arcot vágott az öreg. Nem bosszankodott ám, hanem nevetett, megismogatta a fiu arcocskáját és cukrot adott neki. Másnap Dodor már az út közepén várta és odarohant hozzá, hogy cukrot kapjon tőle. Kapott is, sőt az öreg »essattanás csókot is adott neki. De mit szaporítsam a szót? Végre bejött az öreg a balha s annyira hozzászokott a látogatás-hoz, hogy mindennap eljárt oda. Most is ott a szőke szegény, kedves öreg bácsinak. Ott ült negyed-

gondolat miként születik. Az ynk kialakultsága a maga sok milliónyit sejtjeivel, az idegcsomóknak sokasága, melyek összefoglalják amozokat, a labirintszerű bemélyedések és menetek, melyek annak felületén barázdáltak képeznek, egy csodálatos óraszerkezett benyomást teszik, mely jár, de a melynek nem látjuk hajtó erejét; mely hol késik, hol siet, immel-ámmal mutatja az időt, de a melynek utatóit nem tudjuk se előre, se hátra igazítani; mely milliónyit ismeretlen tényezőktől függ, s a melynek, ha egy részecskeje is felmondja a szolgálatot: megbomlik az egész ismeretlen szerkezet.

Csoda, ha egy-egy kiváltságos, megkülönböztetett agy, hébe-korba egy egészséges gondolatot teremt.

Ne bízzunk abban, s ne várjuk azt, hogy a tömeg a vezetőnk felfogást fogja elfogadni mozán gyagyanánt. A tömegek agya zongorahúr, azt a hangot adja, a melynek billentyűjét megütik. Hamis hangot ad a kontár újja alatt.

Ha ma végiglapozzuk a francia forradalmat megelőző írók műveit, unommalan dobjuk félre azokat az éretlen döröszöket, a miket összeírkáltak. Rousseau munkáiban alig találunk egy egészséges gondolatot. Ez a kiéhezett urasági mas, ki ágyasától született gyermekeit a lelencházban dugja el, s mégis az egyszerű nevelésről ad az emberi-

ségnek tanácsokat s az igazi emberies érzések nevében papot: elárulja minden soriban a vézetet, a melyre desztinálva van, s a mely utól is éri később: az örültséget. De azért korának is talán ép ezért nem volt nagyobb profétája nála. Az ő tanait hirdették mindenfelé, munkáit idézték, szavaival ékesítették a szónoklatokat, rá hivatkoztak, mint legfőbb tekintélyre, érte rajongtak, személyét ünnepeleék. Az ő boldonsága ragadt el az emberekre. Az ő örültsége dühöngött végig a forradalom alatt. Mert nem igaz, hogy egy bolond százat csinál. Sok milliónyit is csinál.

Rosszul ismerné az emberiséget, a ki azt hűné, hogy Tolstoj vagy Marx tanai nem okozhatnak még nagy veszedelmet.

S téved Bismarck is, a ki azt mondta az egyik legújabb nyilatkozatában, hogy a szocializmust csak fegyverrel lehet leküzdeni.

Tűvednek a mi intéző embereink is. Igentsizlett és nagyrabcsúlt barátom a főgyógyész multkoriban érzékenyen vette, hogy kárhözottatam azt az előjárás, melyet Schmidt Jenővel szemben folyamathat tett. Persze igazam volt. Az ilyen tanokat se sajtótörvényekkel, se rendőri beavatkozással nem lehet agyonlapítani. Akár eszelenek a tanok, akár nevelésesek, a hívek annál szorosabban tartanak ki mellettük,

minél nagyobb az ellenők alkalmazott erőszak.

Mit kell hát tenni? Küzdeni kell ugyanazokkal a fegyverekkel, a melyekkel a tanok terjesztői küzdenek.

Ha egy szocialista tartalmu fűzet megjelenik, irni kell tíz másikat, a mely megcáfolja amazit. Ha az előbbit tizezer példányban osztják szét, emezeket százezer számra kell elterjeszteni.

Meg kell vitatni minden felvetett kérdést. Meg kell vizsgálni minden érvet. Ki kell mutatni az állítást tarthatatlanságát, a tanok veszélyességét, a mozgalom neveléses voltát s a kudarcot, a melyhez elvezetnek.

Tessék elhinni, a tömeg annak ad igazat, a kinek szavát legtöbbször hallja. Egészen élektívne atól, hogy a szocialis tanok ellen nagyon könnyű az érvelés.

Eddig a tömeg mindig csak az agitátorok szavát hallotta. Ideje lenne, hogy megszólaljon a cáfolat is. Az emberi társadalom jövőjéről van szó, semmi áldozat se lehet tulmagas. Ha azt az összeget, melyet erőszakra, rendőri intézkedésekre s más ilyenekre adnak ki, a helyett népszerű fűzetek írására és terjesztésére fordítanak, nagyon hamar végére jutna az egész mozgalom.

Hoitsy Pál.

öráig, beszélgetett, nézte Cohnárd munkáját s meg-megsimogatta a kis fiút, akit nagyon megszeretett. Minket is nagyon megszeretett, mert minduntalan azt kérdezte: «Nos, hogy megy az üzlet? Meg vannak-e elegendő?» És intett bennünket, ne vesztünk el kedvünket, ne esünk kétségbe a jövő miatt.

— Ismerték?

— Gondolhatja, hogy nem hagyunk annyiban a dolgot, hanem tudakozóltunk utána és megtudtuk, hogy az az ur Bambriquet, az a gazdag ember, tulajdonosa annak a nagy házsnak oda át . . . Tizenhét háza volt, uram! Ha azt mondta: Bizzunk a jövőbe; azt feleltünk rá: Ah a jövő! Könnyű beszélni róla, ha van az embernek háza. No, ki tudja gyermekeim? szokta volt mondogatni. Egy szép

napon talán a nyakukba szakadhat egy, a mikor legkevesebbé sem sejtik.

A bölcs emberek mindenre késsen kell lennie.

Egy napon elmaradt. Egy hét múlva Cohnárd nyugtalanokdni kezdett elmaradása miatt, kérdészködött és megtudta, hogy a derék öreg ember meghült a Vaudeville-színházban, megbeteggett és belehalt.

Ez nagyon megszorított bennünket.

Reméltük, hogy nagy érdeklődésével, melyet a kis fiu iránt tanusított, tesz valamit értünk. Annál is inkább, mert nem egyszer mondta, hogy be akarja köztetni a könyvtárát. Férjem elkészeredetten küldött fel: Lám, azt mondta mindig, hogy bizzunk a jövőben! És lám, egy egész könyvtár bekötése siklik

ki a kezem alól. Szép jövő! Mintha csak hallott volna a megboldogult szelleme ezt a kifakadást, mert ugyszólván abban a percben jött egy levél, mely meghivta férjemet Hocquet közjegyző irodájába fontos közlés végett Bambriquet ur öröksége dolgában.

— Nos Cohnárdné asszony, ugy látszik, hogy itt a pillanat, a mikor nyakába szakadt egy ház, a mikor legkevesebbé sejtik.

— Oh ne mondja!

— Miért ne?

— Mert semmi közünk sem volt ahhoz a jó emberhez, aztán meg vannak atyafiak s bizonyosan nem fosztja meg őket az örökségtől idegenek kedvéért, a kiknek sem-mivel sem tartozik.

— No egy házat könnyen adhatnak a tizenhétből.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

Hétfőn, f. hó 20-án d. u. 3 óra-
kor tartotta a pécsi kereskedelmi
és iparkamara a nyári szünet után
első rendes havi ülését *Little József*
elnöklete alatt.

Napirend előtt előnk bemutatta
a *mesterséges borok* készítésének
és azok forgalomba hozatalának
tilalmazásáról szóló törvény végre-
hajtása tárgyában kiadott keres-
kedelemügyi miniszteri rendeletet.
A kamara a törvény kibocsátását
megelőzőleg tartott értekezleten
és azok alkalmával a rendeletet,
valamint azt is, hogy egyik-
másik javaslata a rendeletben figye-
lembe vétetett, tudomásul veszi;
őber figyelemmel fogja azonban
kísérni, hogy a rendeletnek nem-e
lényesen bántó hatása a hazai bor-
kereskedelemlre? Kamarai elnök
jelentést tett ezután a kamara ál-
taly szervezett elektrotechnikai tan-
folyam eredményéről, mely azt
bizonyítja, hogy e tanfolyam fény-
esen bevált s a kitűzött cél a
legtöbbször mérveben elérte.
A tanfolyam költsége eddig 627 frtra
rúgnak. A kamara a tél folyamán
szükségesnek tartja a kazin- és
gépközlekedési részére egy tanfolyam
szervezését, hogy előirt vizsga
letetését megkönnyítse, mihez a
közlés hozzájárulását megadta.

A kereskedelemügyi miniszterium
leirt a kamarához, hogy a kamarai
tagok megbízatása f. é. dec. 10-én
lejár s így a kamara ez évben
újra alakítandó; felhivatott a ka-
mara, hogy a választási hajstromo-
kat a választás vezetésével meg-
bízott bizottságoknak küldje meg,
s egyszersmind a miniszter a biz-
ottságok megalakítása s a választás
megjéteze iránt is intézkedett.
A választási hajstromok már a
befejezéshez közeledvén, a választások
a jövő hóban meg lesznek
ejtethetők.

Az ipari kartellekkel szemben
való állásfoglalás ügyében a ka-
mara a keresk. miniszterium által
véleménynyilvánításra hivatván fel,
a kamarai közlés annak kijelen-
tése mellett, hogy nálunk a kartellek
hatása még nem igen érezhető,
tíztesen kifejti, hogy a kartellek
itt-ott tapasztalt elfajulhatására ná-
lunk nincsenek meg a szükséges
előfeltételek; különben is a kar-
tellek az eddigi tapasztalatok szer-
int sehol huzamos ideig fentart-
hatók nem voltak. A kartellek tör-
vényhozási szabályozása ellenben
ezen a nagy tökétermelési rendszer
feltartására irányuló intézménynek
általános elterjedését és állandóvá
tételét segítené elő. A kartellekkel
szemben alkalmazandó tillo rend-
szabályoknak — mint ezt Ameri-
kában látjuk — nálunk sem lenne
fogantatja. A kamara a kartellek-

nek nálunk való meghonosodásá-
nak megakadályozására elégséges-
nek tartja, ha kimondhatnák, hogy
a kartellszerződésekben megállapí-
tott kötelezések teljesítésére
irányuló keresetek bírói eljárás
tárgyát nem képezik, továbbá a
kartellen álló vállalatok semmi-
féle állami kedvezményben nem
részesíthetnek. Az országban minden
verseny nélkül álló kartellek
alakításának megakadályozására a
kamara behozatali vámtarifa ille-
teli tételnek leszállításában vagy
megszüntetésében igen alkalmas
eszközt lát. Mivel azonban egy első-
rendű élet-szükséglet, a kenyér igen
alkalmas helyi kartellek kötésére,
kívánatosnak tartja a kamara, hogy
a pék-iparra vonatkozólag is olyan
rendeletek állapíttatnának meg,
mint az ipartörvény 53. §-ában
a mézárós-iparra, hogy így szük-
ség esetén a kenyérműnek ára is
hatóságilag állapíttassék meg.

Egerház község helyépen díj-
szabályzata tételének felemelését
a kamara nem javasolja, mert
nem tartja megengedhetőnek, hogy
a község vásári forgalmának esők-
kenése folytán beállott jövedelem-
apadás a vásároszó község meg-
terhelésével ellensúlyoztassék.

Kamarai titkár ismerteti a hiva-
taltos statisztikai adatszolgáltatás
tárgyában alkotott törvényt, mely
oly sérelmeket, minőkől az üzlet-

— Én is azt mondtam. De is-
métem, egy fillérrel sem tartoztok.
Miért hagyta hát örökséget?

— Ejh hiszen majdnem köztelre
rá magát azzal, hogy oly gyakran
emlegette a jövőt.

— Az bizonyos, hogy jobban tette
volna, ha hallgat, sem mint meg-
zavarja a szegény ember esztét.

— Aztán meg szerette a gyer-
meküket. Miért ne gondolatban
volna arra, hogy egy sorba helyezi
rokonai fiaival?

— A kiket nem is látott soha-
sem. Hígyje meg, azok nem is
várták az örökséget. De vannak
emberek, a kik mindenben szer-
encesések.

— Miért ne lehetnének maguk
is olyan szerencsések? Ki mondta
magoknak azt, hogy nem hagyta
rájuk azt a házat, amelyikben
laknak?

— Ah az 17.000 frankot hoz,
— Nos tizenhétzezerrel több vagy
kevesebb, azt nem érzik meg az
öröksők.

— Annál inkább, mert sok ja-
vításra szorul a ház. A jó Bam-
briquet nagyon bizott a házme-
stereben, a ki szörnyen gazdálkodott.
Ha az ő lakása rendben volt, nem
törődött a lakókkal. Én bizony
elkergetném, ha az enyém a ház.
Ép úgy kitenném a szürét Le-
strange asszonynak, annak a cifra majom-
nak, a ki az első emeleten lakik,
majdnem a fejük tetején áll a szegé-
ny embereknek. Ha csak egy
pillanatra lenne enyém a ház, tisz-
tént felmondanék neki, annál na-
gyobb örömmel, mert nagy kiadá-
sokat tett a lakásra. Főlegmelen
a házbért 3000 frankkal.

Mint hogy javítani kell a házat,
fizessék meg a lakók.

— Nagyon helyes. Emelje fel a
házbért.

— Ugy ténnek a könyvkötővel
is, a ki meg akarta venni üzletin-
ket. Fizessen 1500 frankkal többet.

— De hiszen ön azt mondta,
hogy nem megy az üzlet. Inkább
le kellene szállítani a bört.

— De kérem, egy olyan boltért,
a mely szerencsét hoz! Nos utó-
dunk is találhat egy olyan gazdag
örög urra.

— Az ön helyébe én nem emel-
ném a lakbért. Arra használnám a
véletlen szerencsét, hogy egy em-
bert ténnek boldoggá.

— Kedves uram, elég idős va-
gyok én ahhoz, hogy ne fogadjak
el öntől ilyesmben tanácsot.

— Kérem ne bosszantsa önt az
utódja már most is. Hátba hátha
való lenne. Ki tudja, vajjon az el-

világ tartott, nem tartalmazván, a közlés által tudomásul vétetett.

A somogyvármegyei kéményseprőipar szabályrendelet módosítása a kamara javaslata értelmében eszközöltetvén, annak jóváhagyása ellen a kamara észrevételt nem tesz.

Olvastatott a kereskedelemügyi miniszteriumnak a zugkiállításokkal üzőtt visszaélések meggátolása tárgyában a kamarához intézett leirata, melyben felhívatik a kamara, hogy az iparosokat a kormányi vagy hatósági támogatás nélküli rendezett kiállításokon való részvételtől tartózkodásra figyelmeztesse. A kamara a leirat értelmében fog eljárni, nem hallgatja azonban el, hogy még 1895-ben felhívta a miniszter figyelmét a kiállítási ügynökök szédülésére, minden eredmény nélkül, minek következménye lett, hogy az ország már el van árasztva érték nélküli kiállítási érmeikkel és jelvényekkel.

A m. kir. fővámgazgatóság ártit a kamarához, hogy a pécsi vámhivatal felállításához szükséges, a vámkötéses árukról szóló kimutatási hocsésa rendelkezésére, melynek összeállítása a kamaránál már folyamatban van. A m. kir. államvasutak igazgatóságát egyszersmind utasította a keresk. miniszter, hogy a pécsi pályaudvar kibővítése munkálatánál a vámhivatal részére zük-

séges helyiségek elhelyezésére figyelemmel legyen.

Baranya vármegye alispáni hivatala a miniszter utasítása folytán a kamara véleményét kéri arra nézve, hogy a háziipar mely ága a miként lenne a megyében meghonosítandó és fejleszthető. A kamara egész területén, így Baranyában is a mezőgazdaságnál kisebb eszközök, gyékény, vászon készítése s agyagipar üzetik háziiparilag a helyi szükségletet kielégítő mederben, a kamara véleménye szerint ugy ezen háziipari ágaknak mesterséges uton való fejlesztése, mint új iparágak meghonosítása érdekében hozott áldozatok nem állanak arányban az elérhető eredménnyel, mert az értékesítési viszonyok nehezek, a lakosság nem oly sűrű, mely valamely új háziipar meghonosítását indokolná s a nép az ipari és forgalmi vállalatokban, a szőlők felújításánál elég és nagyobb jövedelmet talál, a háziiparnál.

A pécsi pósta- és táviratigazgatóság a *cheque* és *clearing* forgalom terjesztése érdekében megkereste a kamarát, hogy azon kereskedelmi és ipari cégek jegyzékét, melynek az említett forgalomba való belépése remélhető, az igazgatósággal közölje. A kérelemnek a kamara készséggel eleget tesz s egyszersmind javasolni fogja az igazgatóságnak, miszerint, mint a kamara tévé, felterjesztést intézzen az illetékes

miniszteriumhoz az átutalások megkönnyítése céljából a *cheque* és *clearing* intézmény decentralizációjá tárgyában s hasonlóan javasolja, miszerint a kereskedelmi iskolákban a *cheque* kezelése tizetesen tanítassék.

A kolozsvári társkamaraának a *vándor-raktárak és kereskedelmi utazók által* okozott visszaélések meggátolása tárgyában intézett átiratára a kamara elhatározta, miszerint ez ügyben még Baross miniszter által kiadott s eredményre vezető intézkedéseket tartalmazó rendeletet az első foku iparhatóságoknak másolatban megküldi.

Az iparossegédek szakrajtanyafolyamának segélyezésére a kamara az idén is 200 frtot szavazott meg, a pécsi kiállítási ösztöndíjat *Jilly* Lajos, a pécsi kereskedő és iparostársulati ösztöndíjat pedig *Asztalos* György állami iparisokai növendéknek adományozta.

Pécs sz. kir. város kereskedő és iparostanoncsikolai bizottságának a pécsi keresk. és iparostanoncsikolai múlt évi viszonyait ismertető jelentését a kamara örömetesen vette tudomásul, mert a jelentésből meggyőződött arról, hogy a helyi tanoncoktatás fontos ügye a bizottság és annak érdemes elnöke kezében a legjobb helyen van s a kamara, midőn az életré sikerért teljes elismerését tolmácsolhatja, egyszersmind biztosítja a bizottságot min-

nyunt éppen ezt a házat hagyta magukra s nem azt ott a sarkon.

— A melyik 60.000 frankot hoz? — Miért ne? Ha egyszer Bamberquet ur elköltötte, hogy boldoggá teszi önként, miért ne tette volna tökéletesen boldoggá?

— Ah ez nagyon okos dolog, a mit most mondott. Nem is gondoltam rá.

— Pedig nem lehetetlen. — Csakugyan . . . Ha jól meg hányom-vetem . . . Minthogy senki sem kényszerítette az öreg urat arra, hogy jól cselekedjék, miért választotta volna ki készakarva a legrosszabbik házat?

— Olyan lenne, mintha boszut akart volna állani valamiért.

— Pedig ösztönöz megvallva, semmivel sem tartozik nekünk.

— Tartozott valamivel a rokonainak, akiket sohasem látott?

— Mikor minden délutánját itt töltötte nálunk.

— Néha nem rokoniság intézi a végrendeletet, hanem a hajlandóság, a vonzalom.

— Azért szeretett inkább bennünket mint rokonait, akikről sohasem beszélt.

— Lássa tehát, hogy éppen anynyi joguk van maguknak, mint azoknak.

— Sőt több, ha hajlandóságot veszünk.

Cohinárdné egy kisső habozni látszott, a pénzvágó már elragadta így szólt:

— És ha az ég igazságos volna...

— Mi lenne akkor?

— Azt kérdezném magamban:

Miért ne lehetne miénk a tizenhat ház s miért ne elégedjenek meg a rokonok a tizenhatedikkel?

Ebben a pillanatban kiesapódott a bolt ajtó.

Cohinárd jött vissza a jegyzővel. Sápadt volt, reszketett a heves igazgatótságtól.

Nem tudom kifejezni, minő gyötrelmes aggodalommal kérdezte a felesége:

— Nos? — A férj zihált, nem volt képes válaszolni.

— Beszélj hát, beszélj már! — — nógatá az asszony.

— Nos . . . Harmincezer frankot hagy a fiúnak.

Cohinárdné lerokasdt a székre. Dühből összeharapott ajkai közt kétségbeesetten sziszegte:

— Óh a gazember!

(Chavette után francziáról.)

B. S.

denkori készséges támogatásáról. A kamara a közlész utolsó pontja gyanánt a Pécselt megindított „Iparosok Lapja”-erkölcsei és anyagi támogatását határozta el; amennyiben kitátságba helyezte, hogy a titkárság utján hozzájárul a szellemi rész gyarapításához, s az egyelőre megszavazott 50 ft támogatást jövőre, ha a lap megmarad a mostani színvonalon s kizár hasábjairól minden politikát, emelni fogja.

Nincs tanonc.

— Kereskedők és iparosok baja.

Kereskedő és iparos egyaránt panaszkodik, hogy nincs elég tanító, sőt a mi anyag rendelkezésre áll, — az sem megfelelő.

Ez a panasz nem helyi, így van ez nálunk, így az országban, sőt még a külföldön is, társadalom fel fogása és nézete érvényesül az állapothoz, melyet végeredményében még inkább rosszabbítják a deteikereskedő és a kis ipar amugy is silány helyzetét.

Ezer ok játszik közre, hogy a tanonchiány beállott. Maga a kereskedő és iparosozást is egyik főhibás abban. Annnyit panaszkodik évek óta a megélhetés, az üzlet folytathatás lehetetlensége ellen, a kereskedés és ipar tönkre jutása miatt, hogy egy csöppet sem esoda, ha a szülők megrémülve a panaszok miatt, lehetőleg kerültek a foglalkozást, mely az érdekelték állítása szerint is a megélhetést nem biztosíthatja.

S hogyan kívánhat a kereskedő és iparos elég számú és minőségű tanoncot, mikor maga is ilyennek tartja pályáját, a helyett, hogy nyíltan és őszintén kijelentene, miszerint a karakteres, képzett, szorgalmas és takarékos kereskedő és iparos boldogulása elé az újabb kor sem támaszt több akadályt, mint annak idején a régibb kor saját kora gyermeke elé.

A kereskedő és iparos a tulzott és hibás magatartása nagy mértékben visszahatott a társadalom fel fogására. A társadalom nem ad új erőt. De nem hajlandók különösen az u. n. jobb házak s így a minőség évről-évre szemmel láthatóan csökken, mert a kereskedő

és iparos pályára azon rétegek gyermekei kerülnek, melyekre az életpálya is felfelé haladó mozgást jelent: a falvak, puszták, mezőgazdasági osztályoké.

De nem tesszük kizárólag felelőssé a kereskedő és iparos osztályt, mert a társadalom nézetei az állami, ipari politika, az óriási hivatalnok-sereg gyarapodása, az egy éves önkénytesi jog, az ugynevezett kvalifikáció tulzott alkalmazása a legkisebb pályákon is — de főként a társadalom fel fogásában — a kereskedés és kisipar létjogosultsága tekintetében érvényre jutott okok előidézésére, mely nagy veszedelem képezi a deteikereskedésnek és a kisiparnak. Nem gyarapszik új, tartalmas és friss elemekkel, mert nem fölülül nyer új alkotásokat, hanem alulul, mely természetesen lehuzza.

A szülők fel fogása is merőben téves. Azt t. i., a ki nem tanul, küldi kereskedőnek, iparosnak, a tehetségesebbet, jobb tanulót neveli urnak. Pedig a nézet felszég. Míg a jobb tanulót kinlódik, míg hivatalba jut, kinlódik a nagy verseny folytán mint orvos és ügyvéd is, — addig a képebbé fia a kereskedő vagy iparos pályán nagy eredményeket inkább elérhetne, mint a gyöngébb, kit éppen megfordítva, inkább kellene hivatalnoknak nevelni, mint a hol megélhetése bizonyosabb, mint a nagyobb egyéni önállóságot kívánó anyagi pályán.

Hiba, a mi a jobb elemeket a pályáktól elriasztja a kereskedő és iparos, de főként az előbbi osztályt avult fel fogása, a tanoncképzés ügyében. A tanoncot nem képezik alaposan, a mi saját érdekük is, hanem mindenféle, a törvény által is tiltott házi, eselédi munkákra alkalmazkazzák.

Természetes, ha a jobb családból való fia, ki képebb és tanultabb, nem akarja magát alávetni ennek. Valóban szegényteljes állapotok ezek. A kereskedő, iparos nem tanoncot nevel saját iparágá számára, hanem neki ingyen munka kell. Azért kiáltozik a tanoncképzés meghosszabbítása után. Pedig tesék csak az első naptól beállítani s igazán tanítani a tanulót, nincs az a tanuló, ki egy év alatt a szükséges középszerűséget s jártassá-

got el ne sajátítaná. S akkor aztán nem panaszkodnának a képzetlen segédke miatt, a mi onnan ered, hogy letelik a tanone idő s föl kell szabadítani a fiut, a ki jártas a gyermekdajkálásban, piaci kosár vitében, seprgetésben, de nem az üzleti dolgokban.

Szegényteljes, hogy a kereskedő és iparos, hogyan esolja meg önmagát s a tanulóját, midőn elvonja a fiut az iskolától s minden irigyet felháskól az iskola ellen, csak az ingyen munka legyen meg. Botrányos állapotok azok, a mikor egy felől jágatnak ez osztályok a képzetlen segédke miatt, másfelől bíróságokkal és büntetésekkel kell visszaszorítani, hogy nevelje és iskoláztassa. S maguk a munkaadók büntöskés abban, ha szász tanuló közül 8—10 kifogástalanul ki van képezve, egy kilenc-tízszázát e nélkül szabadított föl s így megkárosítják a tanulókat is szazok, kik a fiatal segédkeket alkalmazkikk. Így aztán nem esoda, ha nincs tekintélye, ha lengett ez az osztály, ha tönkre megy, mikor önmaga igyekszik mindezekben.

A munkásvédelem ügye.

Az a rendkívül érzék minden iránt, a mi a közgazdasági téren szükséges, helyénvaló és jó dolog, Baross Gábornak a munkásvédelem ügyében tett rendelkezéseiben sem hagyta el. A nagy miniszter így teremtette meg a nála megszokott gyorsasággal a munkás-betegség-lyezés szervezetét minálunk is, a legtöbb nyugot-európai állammal egyenlő színvonalra emelvény ezzel Magyarországot a szociális béke érdekében tett intézkedések tekintetében.

Az 1891. XVI. törvényekkel kötelező alapon állapította meg a munkás-betegség-lyezést. Minden munkaadó tartozik ipari vagy kereskedelmi alkalmazottjait valamelyik törvényesen elismert betegségyógyászati pénztárra beírni s érte a díjak egy harmadrészét megfizetni. A pénztárak mind magánjellegű autonóm vállalkozások s csak abban a tekintetben vannak hatóságai felügyelet alatt, hogy a törvény rendelkezéseit betartják-e.

Ez a szervezés tehát rákönyvesít a munkaadót a patriarkális

utjára, kimondván, hogy tartozik gondoskodni arra az esetre, ha alkalmatlán betegségbe esik s keresetképtelenné lesz. Kétségkívül ez a leghelyesebb módja a dolgoknak, mert eleve is elhárít minden ádámot az államról s így kivészi a fagyvert az állam ellen izgató szocializmus kezéből. S tényleg a Baross-csinálta alapon igen szépen fejlődött az új intézmény, létrejött után alig három évvel már 350 munkás-betegseg-élyőzpénztár működött az országban, melynek kötelekbe több mint 450,000 munkás tartozott, a kik a pénztáraktól évi 2.7 millió forintnyit orvosi-díjat, orvosságot, segélypénzt és temetkezési járulékot kaptak. Ez az összeg kerekén 800,000 forinttal haladja túl a munkások összes befizetését.

Már ebből a néhány adtból is, a nélkül, hogy a dolog milyére tekinténék, nyilvánvaló az új intézmény meghonosodásának gyors sikere. A pénztárak intézménye minden tekintetben kitűnően vált be s az érdekeltség minden részben meg van elégedve vele. De azért, a mint ez elsem kerülhet, a betegseg-élyőzpénztárak sem teljesen hibátlanok. Mert a teljes sikerrel működő intézmény kitűnő alapjai és pompás szervezete mellett adminisztratív-nális tekintetben számottevő nehézségek halmozódtak össze. Olyan jellegűek ezek a nehézségek, hogy a pénztárak tagjai nem érzik meg, azonban igenis megérik a pénztárak vezetőségei. S ezek, kötelese szerűen gondoskodván a vezetőkön alatt levő intézmény jólétéről, autonómikus jellegüknél fogva saját körükben mozgalmat indítottak a bajok kiküszöbölésére véget.

Rövid időn belül kongresszus akarnak tartani Budapesten, melynek napirendjén körülbelül a következő kérdések elintézésé szerepel: az intézményi kiterjesztése a családokra; a törvényben mutatkozó hiányok pótlása, a gyermekgyógyi segély, a gyógyító-eszközök, a temetkezési díjak stb. tekintetében; a munkás-baleset-biztosítás kötelező kimondása, a pénztárak szövetségének létrehozása és kötelező megalkotása stb.

Ezek tehát mind igen nagyfontosságú dolgok, még pedig nemcsak olyanok, amelyek a jelenlegi állapot bajait megszüntetik, hanem olyanok is, melyek az állami közremunká-

lását a patriarkalizmus továbbfejlesztése tekintetében, közelről érintik. A munkások balesetbiztosítása, a családok bevonása a pénztári kötelekbe és a pénztárak szövetségének megalkotása olyan dolgok, melyek előbb-utóbb amugyis elvételentül napirendre kerültek volna az állam-kormány feladatai között. Most ezek a dolgok a szakértő férfiak megvitatásának tárgyai, tehát valósággal kínálkozik az alkalom a dolgok tisztázására s esetleg létrehozására. Épp ez okból a legmelegebben ajánljuk, hogy a kormány a legnagyobb figyelemmel kísérje a megtartandó kongresszus tanácskozásait s lehetőleg részt vegyen ezekben. A szakemberek véleményének megismerése rendkívül hasznosul járhat a dologra nézve s ekként a magyar államnak módjában van, hogy alapos utmutatást szerezzen magának a munkás-védelem terén betöltendő feladatra nézve.

Ami ebben a tekintetben történik nem csak a humanizmus kívánalmának teljesítése, hanem egyszerűen előrelátó gondoskodás a társadalmi béke érdekében. A dolog mellán igényelheti tehát az államhatalom kettőzött figyelmét és jóindulatát.

A biztosítási idény.

Kellemetlen szezonjuk volt az idén a biztosító-társaságoknak. Az összes létező és nem létező veszedelmek beütöttek a biztosított vagyona. Ami eléghetett, az elégett, ami termés volt, azt elverte a jég, s alig mulik el mostanában hét, hogy nagyobb gyári tűzek elő ne fordulnának.

A véletlen azonban még tovább megy: baleset-károknak is most van a szezonja és bizony furcsa véletlen, hogy az emberek most török ki a lábukat és most szenvednek gúzódásokat: mintha léteznék egy biztosítási isten, vagy istennő, aki az egész biztosítási intézményt tetőtől talpig akarná sújtani.

Ami erre az évre nézve már végelesen elmul, az egyedül a jég-szezon, mert bizony a tüzetekben még jönni fog az, aminek jönnie kell. A jégzúlet minden egyes társaságra nézve a lehető legkezelebb vezetőnebb lefolyású volt s ha

biztosító társaságunk saját kárukon akarnak tanulni, akkor az elmult idényből fontos tanulságokat fognak meríthetni.

Az a vég nélküli, celtalan verseny, amely hazánk egész biztosítási rendszerét gyűlöletessé teszi, az az elkeseredett harc, amelyet az egyes társaságok nyitlan és titokban egymás ellen folytatnak, csakis azt eredményezheti — és csakis azt fogja eredményezni, hogy a károk éppoly mértékben fognak előfordulni a jövőben is, mint eddig s a díjak végösszege, a díjtételek olcsóságánál fogva évről-évre csökkenni fog.

Rég bebizonyosodott tény az, hogy minden árcikk, minden kereskedelmi áruégyeséget az eladók megakori rontják el. A publikumnak eszébe sem jut abszolút olcsóságot követelni ott, ahol a kockázat nagy és veszélyes.

De mert a legutolsó falusi viskó biztosításának elnyerésére is öt társaság versenyez, természetes, hogy a paraszt ma már csak hitellel, váltóra, ingyen érvel, engedménnyel és hasonló más feltételek mellett biztosít és ha ebben is lépést fognak tartani a korral, akkor maholnap minden biztosítási hatalom kettőzött figyelmét és jóindulatát.

A biztosítás egyformán szükséges lesz és marad is bármily normális díjtétel mellett, és a gazda ha látni fogja, hogy a biztosítási üzletben egységes díjtételek léteznek, s hogy itt alkudni nem lehet: akkor nagyobb lesz a bizalom az intézetekben és ha nagyobb számban is lesznek elemi csapások, a magasabb díjtételek folytán nagyobb lesz a rendelkezésre álló és kifizethető összeg s akkor a károkat kulánssában lehet fizetni.

Ha a társaság tudja, hogy a gazda tényleg fizeti a díjat, hogy nem ingyen biztosít, hanem pénzért: akkor tudni fogja azt is, hogy aki díjat fizeti, annak meg is kell fizetni a kárát.

A biztosítási üzlet ma olyan versenygőz morderba vezetettik, hogy a közönség éppen ezért veszt el bizalmát magával az intéstícióval szemben. Hisz a mi országunkban anyai a biztosítási való vagyon, oly óriási tér nyílik a biztosítás

minden egyes ágazata részére, hogy a társaságok a tulajdos versony nélkül is kényelmes és fényes izlet mellett eszndben és rendben megelhetnének egymással és egymással mellett. Itt csak egyetlen dolgra volna szükség: a gyors és eljárásra, mindent együtt tenni, együtt alkotni, együtt megbeszélni, együtt cselekedni és nem együtt civakodni és együtt keresni okot és alkalmat a végnélküli, értelmen versengéshez.

Az összes társaságoknak kivétel nélkül együtt kellene díjtételeiket megállapítaniok s meg kellene szüntetnie a folytonos személyeskedéseket, amelyek sohasem ártnának a személyeknek, hanem mindig csak a biztosítási institúciónak magának.

Az elmúlt jégidény alatt is a versenyesben volt a baj. Az összes intézetek régi díjtételeikkel dolgoztak s így történik, hogy az Első Magyar majdnem egy milliót fog a jégizletre ráfizetni. A Foncier és Magyar-francia szintén jelentékeny összeget vesztenek, ellenben a Hazai ép bírdel jut ki a veszedelmes szeszoból, amennyiben ez a társaság egy új tarifa szerint dolgozott, amely azon alapszik, hogy azok a felek, akiknek kárunk volt, a díjak kötszeresét tartoznak utána fizetni. Ez a szerencsés idea sokat megtérített a kifizetés idejéig.

Kár esetében a díj utánfizetés általában nagyon figyelemreméltó dolog, mert ha valaki biztosít, szívesen fizet kisebb díjat ama reményben, hogy nem lesz kára, míg kár esetében az utánfizetés levonatik a kárösszegeből.

Természetesen a biztosítás bajain nem lehet egyhamar segíteni. Így a közönség, mint a biztosítók szempontjából a kötelező biztosítás behozatala volna a legfontosabb lépés a viszonyok megjavítására, ennek megvalósulása azonban még mindig »Zukunftsmusik«.

E. A.

Kocsi hiány, kocsi fölülleg.

Évek hosszu során át hangzott a panasz, különösen így aratás után, hogy kevés vasuti kocsi van gabonszállításra.

A hatvanas évek elején, mikor mi, magyarok, még barbár számba

mentünk szállítási képességeink, viszonyainkhoz képest, még nagyon jók voltak, mert kivételünk oly csekély volt, hogy alig számított valamit.

Terményeinket oda, a hová kellett, elszállítottuk, ugy a gyors és azon időn belül, a hogy a körülmények engedték, tengelyen.

Zichy közlekedésügyi miniszter idejében azonban már volt egy vasutunk, melynek neve »Máv.« vagyis »Magyar királyi államvasutak« volt.

Igaz, hogy e vasut még akkor csiráját kezdte azon óriási vasuti hálózatnak, mely ma »Máv.« név alatt világraszóló közlekedési eszközt jelent.

A fuvarozás lassan-lassan csak oda degredálódott, hogy szállítványainkat a vasuti »stációig« elvitte.

Itt persze beraktározták és alkalomadtán, ha volt »waggon«, tovább küldötték. Am az akkori időben létezett leginkább részvényeken alapuló vasut-társaságok nem akarták nagyobb tökélet befektetni és így kocsikészletüket nem is nagyon szaporították; ugy gondolkozva, hogy az ő vonalukon olcsóbb szállítási eszköz az övénd, így sincsen és ha az áru raktárainkon hever, kárt nem hoz, hanem hasznot, mert más uton ugy sem szállítható el; heverésében pedig fekébrt fizet, t. i. az illető vasut-társasutak üzletszabályai a fuvarlevél bélyegzése napjától számították a szállítási kötelezettséget, már pedig ezt csak akkor tették, ha volt elegendő kocsiunk a szállításra. Így tehát építettek nagy, szellős raktárakat, melyekben az áru elhelyeztetett feltételes szállítási kötelezettség mellett, de ez is hasznot hajtott, mert a fekébr-illetéket behozta.

Fordul a kocka; a vasut olyan szállítási eszköznök bizonyult, hogy az állam, mint mindenre, ugy erre is rátette a kezét és majdnem egyedüriséget csinált belőle.

Keletkezett sok vasut, részben stratégiai, de leginkább forgalmi érdekü; a főbb vonalakat akár az első, akár az utóbbi érdekből átvette a már fényleg »Máv.« vagyis »Magyar királyi államvasutak.«

De ugyanakkor a nagy érdekek mellett a kisebb kaliberü helyi-

érdekek is előtérbe léptek és így keletkezett a sok visszaféssel, sok botránnyal és még több az állami terhelő költségled, az ugynevezett »viciális« vasutak.

A sineket, ugy a hogy, lerakták, a hidakat, vas helyett fából csinálták, koncessziót adtak mindenkinek, a ki csak kért, mert hiszen egy ismeretlen ország vasuti hálózatát akarták kibővíteni és nagygyá tenni, a mi végre sikerült is. Kis országunk vasuti hálózata majdnem első helyen áll, de megfelelő-kezték egy igen lényeges dolgról, még pedig arról, hogy nem elég a vasuti sín, a mely a legelőszöb, miután a pályafesthez szükséges területet a megye, a község, szívesen adja, az építéshez is hozzájárul, sőt némely nagyobb birtokos, saját érdekből, még állomások is épít, megfeledeztek arról, hogy a vasut lényeges kelléke ugyan a vasut, de kocsi nélkül mit sem ér.

Ebből az következtet, hogy volt vasutunk elég, de nem volt szállítási eszköznök, vagyis kocsink.

Mozdony csak akadt, mert egyegy vonathoz csak egy kellett, de kocsi nem volt és nincs ma sem.

Élmes emberek ezen hiányt hamar észrevették és egy jövedélmű vállalat létesítéséről, az ugynevezett »Waggonkölcsönző részvénytársaság« megalapításáról gondoskodtak.

Ez sikerült is nekik; mert rozoga, összetakolt kocsijaikat odakölcsönözték a Mávnak, ki is, minden előforduló javítás drága pénzen eszközlött és így a kétes jóságú kocsik végre jó kocsikká váltak, mert a sok javítás alkalmával mindig kidobtak egy hibás részt és jót tettek helyébe, így aztán végre a kocsik jók lettek.

Most a Waggon-kölcsönző intézetek jó és forgalomképes kocsik birtokába jutva, feleltek árakat, különösen akkor, mikor még földjeink eleget termeltek és terményeinket máshol is tudtuk volna értékesíteni. Bezzeg nincs ez ma, mikor, fájdalom, alig van kenyérünk és nincs mit szállítunk.

Ma a kocsikölcsönző-vállalatok nem szelhetnek uzorakamatot, ma kocsijaik ezerszáma hevernek, kerkeik forgását senki sem fizeti, javításukat senki sem eszközi ott

állanak kocsiiparkjaink hasznaveletlenül.

Most itt az alkalom. A »Máv«-intéző körei gondolják meg, hogy ma ugyan kocsiféltés van, de a földtől országunk olyan, hogy a rossz termés 1–2 évig tart, akkor megint kocsihány lesz; jobb tehát ma olcsó pénzürt megvenni a külcsönköcsiket, mert bő terméskor későbbér és javítás emén két év alatt már az értékét is túllétezik.

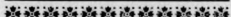
Ha ilyen beruházásra kér majd a kereskedelmi miniszter hitelt, nem lesz az országháznak senki sem, ki meg nem szavazná obstrukció nélkül, mert ha már a vasutakat oltja feltűk, hogy »Máv« legyen — legyen ám az, de nem részvénytársaságok rajza.

Kocsit tehát a szállításra és ne a részvénytársaságok huzalására.

Csakhogynálunk az a baj, hogy minderre akad pénz az államnak, csak arra nem, ami tényleg idős dolog. Így vagyunk a közoktatással is.

Hirdetések jutányos áron fölvetet- nek a kiadóhivatalban.

VEGYESEK.

Az ipartörvény módosítása.
Biztos forrásból értesülünk, hogy az ipartörvény módosítására vonatkozó előanminálatokat a kereskedelmi miniszterumban már befejezték. Valószínű tehát, hogy az új javástal még ez évben a parlament elé kerül.

A kerületi betegsegítő pénztárak, mint már említettük, második országos értekezletüket tartják október 13. és 14. napján Budapesten, az országos iparvezényelet gyűlési termében. az országos értekezlet célja, hogy az idegenből átitett betegsegítő pénztári törvény öt évi tapasztalat alapján részleges revízió alá vesse és ennek számos hibás intézkedése, hazai viszonyainkhoz alkalmazva módosítsák; különösen pedig, hogy a kötelező

balesetbiztosítás intézménye nálunk is behozassák. De legnagyobb sulyt arra fektetik, hogy a vidéki kerületi pénztárak érdekeinek megvédése, sémelmek és bajok orvoslása, főleg pedig a kongresszus határozatainak előves és gyors végrehajtása céljából Budapesten oly központi közeget állítsák föl, mely a vidéki kerületi pénztárakat magában egyesítse és azokat egy kifelé, mint különösen fölfelé képviselje.

Agyagipari tanmihely Hódmező-Vásárhelyen. Nagyban dolgoznak Hódmező-Vásárhelyen az agyagipari tanmihely létesítésén. Az intézmény elhelyezésére a város adott épületet és azt alakítják most át, míg másfelől a berendezésen dolgoznak. A minta-kemencét *Zsolnay* Vilmos pécsi majolika gyáros tervei és tanácsai szerint építik és megérkezett már Vásárhelyre a tanmihely vezetője is, úgy hogy valószínűleg okt. közepén megkezdődik a vásárhelyi tálas mesterek oktatása. A tanmihely működése elé nagy várakozással néznek és általános a hit, hogy az a vásárhelyi nagy jelentőségű agyagipari teljes érvényesülésére fog vezetni.

A virágnak megtiltani nem lehet. Akár királyi róza, akár közönséges napraforgó: a virágnak megtiltani nem lehet. Van benne valami vigasztaló, hogy éppen most, mikor a demokratikus gondolkodás fellobbanó lángja után valóságos járvány gyanánt grasszál, a rangkórúság, hogy a természet egyenlőknek alkotta az embereket, hogy egyforma a husuk, a vértük, a szívük, akár polatolban, akár kunyhóban születtek. A magyar királyi trón várományosa beleszeret egy egyszerű polgar-leányba s minden előítéleteknek dacára feleségül is vette. A butaság, a góg, az elfogultság megbotránközissal irt a magáról megfélekedezett főhercegről, de a szív és a demokratikus érzés meglepéssel fog erre az esetre is rámutatni, mint az emberi egyenlőség örök törvényének újabb diadalára. Vajha nálunk, ahol annyira szeretik majmolni a felsőbbeket, a demokratikus gondolkodásnak ilyen legfelsőbb példája is követésre találja.

Az új bélyeg. Az állami nyomdában már elkészültek az új postabélyegek kíséivel. Az új bélyeg rajza más, mint a most forgalomba lévő

bélyegé, az alakja és a nagysága azonban marad a régi. A postabélyeg értéke krajcár helyett fillérben van kifejezve. Az okmánybélyegek rajza most készült. A munkálatok erősen folynak, hogy a kötelező koronairékszámítás életbelépésekor elegendő okmány-és postabélyeg, váltóúrlap álljon rendelkezésre.

Munkás törvényhozási kongresszus. Brüsszelben huszonhatodikát harmincadikáig nemzetközi munkástörvényhozási kongresszus ülészek. A kongresszuson a magyar kormányt Sztéryény József iparoktatói főigazgató, dr. Návay Aladár miniszteri titkár és Békésy Sándor ipartelnyelgő képviselik.

A pécsi kath. legényegylet helyiségében vasárnap ismét adták a »Polgáréröny« c. színművet a helyiségek minden zugát megtöltött közönség előtt. Ezuttal az egyesület kitüntette látogatásával az épp körünkben időző gróf *Majláth* Gusztáv erdélyi püspök, továbbá Majorossy Imre polgármester, dr. Czirer Elek tisztifőúrós családjal, Dóbrüssy Alajos képezelői igazgató, dr. Wurster József kanonok és a pécsi papsg ny számban képviselve. Ezekén kívül a pirtoló tagok világi intelligens elemei közül sokan jöttek el az érdekes estélyre. A minden részében igen sikerült előadást Majláth püspök végig hallgatta, kit az előadás lát-hatolag nagyon kielégített, amiről tetszésének többszörösen kifejezést is adott. Jean Fips kóborló szabóság személyiségét Kaizer Viktort talpraesett mőkáiert 10 koronás arany jutalomban részesítette. Általában az összes szereplők mintegy 14-en minden izekezetikét kifjezték arra nézve, hogy az egyesület igen sikerült és örökemlékü maccensát, Majláth püspököt és a jelenlevő intelligens vendégek megelégedését kiérdemeljék. Ez nagy mértékben sikerült is a törekvő és magukat oly példásan vezető iparosifjúságnak, de meg a kezét személyeknek is egyuttal, kik sem időt, sem fáradságot nem kimélnék arra, hogy a vezetők alatt szorgalmat tanúsító ifjúság ügy vallási, mint társadalmi szempontból itelve, a valódi művelt ember mintájára idomittassanak, fejlesztessenek. Végül az előadás után

tánc következett, mely példás rendben Herchenberger vezetés alatt záros határidőig tartott a legjobb hangulatban.

A mohácsi új vásár. Mohács város képviselőtestülete az általános iparostűlet kezdeményezésére tudva levőleg az iránt folyamodott a kereskedelmi miniszterhez, hogy az évenkénti öt vásár mellé még egy hatodik engedélyezzen, mely az aratási és eséplési munkák befejezése után, tehát oly időben lenne megtartandó, midőn a környék népe a termék eladásából már pénzzel rendelkezik. A miniszter helyt adott a képviselőtestület kérelmének és a hatodik vásárt annak a hétnek hétfőjére engedélyezte, a mely hébe szent Hildegárd napja esik. Ez a vásár az idén első ízben tartatott meg, még pedig a null hétfőn. De ez az első vásár éppen nem sikerült: elmosta az eső. Már az előző napon köszöntött be a rossz időjárás, s a következő napon, a vásár napján kora reggel úja megeredett az ég esatornája és ez okozta, hogy a vásáron kevesen jelentek meg és kevés állatot hajítottak föl. Az iparosok sátrait is kevés vevő látogatta meg, így tehát ez az első »hatodik« vásár sikerében iparosunk és kereskedőink csalódtak.

Az állami selyemgyár bérbeadása. Az újvidéki selyemfontot a kormány egy gazdag lyoni cégnek fogja bérbeadni. Az újvidéki fonó, mely egyike a legnagyobb selyemgyáraknak, az utolsó években semmit sem jövedelmezett s a bérbeadás által több hasznót vár a kormány. A selyem-gyűző beváltást tovább is a kormány fogja végezni.

Közövény. *Burchard* (Buchard) János 42 éves, román kath. vallású, bécsi születésű cipészsegéd I. é. szeptember 10-én 17-ikén 11 ft 47 k. munkabérelőleg felvéte — és 6 pár cipő (3 női kaptafával) elidegenítése után igazolványának hátra hagyásával alólírott iparostűlet területéről (állítólag a fővárosba) szökött.

Felkérlek a hazai összes iparostűlet Elnökségeit és cipész iparosok, hogy fontnevezett szökövény és sikksasztó segédlet jelentkezése, vagy munkáiba lépése esetén elfogadni és hatósági uton Turkevére vissza kísérteni méltóztatassék.

Személyleírása: Termete: közép, arca: hosszús, szeme: sárgás, szemöldöke: fekete, orra: szája: rendes, fogai: hiányos, haja: fekete, szakállja borotvált.

Ruházata: sötét nádrág, fekete kabát, fekete kemény kalap, sárga (zergébör) cugos cipő, kerek Orr.

Kelt Turkevé, 1897. szeptember 10-án. A Turkevei iparostűlet elnöksége.

Levélhordóból kereskedő. Sok boldog új esztendő! ért meg Krausz Mayer levélhordó, a mikor kerek százötven forint borralalól gyűjtött össze. Nem is volt több maradása a postánál, hanem új pályát választott, nyugalmasabb, jövedelmezőbbet a réginél. Főleapított kereskedőnek. A Kerepesi-utón divatáru üzletet nyitott s rövid egy esztendő alatt huszonezer forint adósságot csinált, a mi kétségkívül fényes kereskedői talentumra vall. Akkor aztán hirtelen letört az új pályáról. Előbb fizetése képtelen lett, majd esődtől mondogott, végül vétkes bukásért a vádlottak padjára került. Most ültek föllette törvényt, s Kesziits Antal dr. védőbeszede után nyolc napra fogházra ítélték.

Halálugrás a vonatról. Nagyon megfizette az árát egy kis rövid álomnak a Temesvár felől jövő vonatnak egy utasa, egy szegény temesvári mesterlegény. Új-Aradra igyekezett a hol munkát vélt kapni, — hol nem szállt ki, mert álmos volt, és elaludt. Mikor a Maroson át-evező hidhoz ért a vonat, akkor ébredt föl s vette észre, hogy elhagyta azt az állomást, a melyen ki kellett volna szállania. Kapta magát közvetlen a hid feljőroja előtt kiugrott a kupé ajtaján. De oly szerencsétlenül esett, hogy neki vágódott a hidhoz és a bal lába a vonat kerekei alá került, a mely levágta a törzést. Alélt állapotban vitték az aradi kórházba, a hol aligha élt meg a holnapi napot. A szerencsétlen mester legény borzasztó sok vért vesztett s ez okozta majd halálát. A szerencsétlenségről értesítették a temesvári kapitányi hivatalt.

Hízvortések eladása. A mezőhegyesi állami ménesbirtok kerületében elhelyezett és pedig: a mezőhegyesi belső kerületben levő mintegy 254 darab, a külső feckészei

kerületben levő mintegy 354 darab, összesen tehát mintegy 608 darab hízó síldó sertés, a melyek közül a belső-mezőhegyesi falka a sertésveszén keresztül esett, október 4-én a földművelésügyi miniszterium tanácsstermében zárt irásbeli ajánlatok alapján tartandó árverésen eladásra kerül. Venni szándékozók sajátkezüleg aláírt és lepecsételt ajánlataikat, melyek borítékára Ajánlat a mezőhegyesi hízósertészekre folgyezendő, 50 krajczáros bélyeggel és a részletes eladási föltételekben megjelölt összegű készpénz, övadékképes értékpapír, vagy adóhivatali nyugtából álló kámatpénzzel ellátva, a mondott napnak délelőtt 11 óráig, vagyis a tárgyalás megkezdéseig, a földművelésügyi miniszteriumhoz nyújtás be.

Magyar Baedecekerek. Fehér Dezső, a »Nagyvárad« szerkesztője, azon éltrevaló indítvánnyal járult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a nagyobb magyar vidéki városok idegen forgalmának emelése érdekében magyar Baedecker-szerű öleső füzeteket adjon ki a magyar államvasutak igazgatóságára olyformán, hogy minden nagyobb város egy-egy külön füzetben legyen ismertetve. Egy-egy magyar városi ismerető füzet nem volna drágább 10 krajczárnál és ebből az idegen megismerkedhetne jóelőre azon város helyi viszonyaival, látvánival, kirándulás helyeivel, szállodaáiraival, a hova utazni kíván. A füzeteket pedig árusítani lehetne az összes indőházakban, valamint a vasuti kabinok által, úgy, hogy az utazóknak ez nagy kényelmet biztosítana.

A magyar kir. kereskedelemügyi miniszter előszeríntek és közhosszúnak találta a javaslatot és külön leiratában elismerését és köszönetét fejezte ki érte Fehér Dezsőnek a javaslat készítőjének. Minthogy azonban a vasutak terhére nem találja az eszmét megvalósíthatónak, a következő leiratban ajánlja annak a megvalósítását az összes magyar városoknak:

Valamennyi sz. kir. és rend. tan. város közönségének.

Fehér Dezső, a »Nagyvárad« szerkesztője, azon javaslatot terjesztette előm, hogy a nagyobb vidéki városokat látogató közönség kényelmére Baedecker-szerű utmutatók

kiadásról gondoskodnám. Bár az eszme életrevalóságát kétségkívül elismerem, még sem vagyok azon helyzetben, hogy annak akár tám-cím, akár az illető vasutak terhére leendő megvalósítását kiállítás helyezetném.

Tekintve azonban az eszme közhasznú voltát s főleg annak végrehajtásából a városokra háruló előnyöket, a javaslatot a közönség és az érdeklét társaságok figyelmébe ajánlom, már most kijelentvén, hogy az eszme, ha a közönség városait illető ilyenmí utmutató kiadásra vállalkoznék, a magam részéről szívesen kérek vagyon annak a m. kir. államvasutak állomásán, a nagy kiviteli és csomagzállítási részvénytársaság útján a szokásos feltételek mellett leendő árusítását elrendelni.

Budapesten, 1897. aug. 30-án.
A miniszter helyett

Csörgő
államtitkár.

Költözökdő falu. Tudvalevő dolga, hogy az amerikai építési mód olyan, hogy a nagyvárosok ház-örüait tetszés szerint lehet ide-oda áthelyezni. Csak egy eltolják, mint például mi a kerekken járó karosszéket. De hogy egy egész házcsoport, több: egy egész falu költözökdjék így el — az még Amerikában is most esik meg először. Kamaszban vasutat építettek és a vonal eredeti tervek szerint ott vezetett volna el egy kis falucska mellett, amelynek a lakosai szinte tomboltak az örömeikben. Rengeteg hasznót vártak a vasutól, egyszerre föllendült volna a helység. De akkor megváltoztatták a tervet és a vasutat tíz mérfölddel odább építették. A lakosság előbb kétségbeesett, de aztán igazi amerikai módra így határozott.

— Ha a vasut nem jön mihozzánk, mi megyünk a vasuthoz.

És megkezdették az áttöltökődést. Fából voltak a házak, a templom is, meg az iskola: hát azokat csak szétszedték, felrakták a kocsikra s a partjuk vezése alatt megindultak a tíz mérföldnyire fekvő vonalhoz. Megtelepedtek ott és hozzákezdtek az építéshez.

— És mit gondolnak kérem, mit építettek ott legelsőbb is?

Templomot? Nem. — Iskolát? Nem. — Kórcsmát? Nem. Pályaudvart . . .

Tanítók kosárfonó tanfolyama.

A kereskedelemügyi és a földművelésügyi miniszter a közösi tanítóknak kosárfonásra való kiképzése céljából a kolozsmonostori gazdasági tanítózetten négyhetes tanfolyamot tartott. A tanfolyamban harmincöt néptanító vett részt az ország különböző részéből, kik a kosárfonás munkájában való kiképzésen kívül gazdasági oktatásban is részesültek, főleg a növénytermelés, állattenyésztés, kertészet, szőlőművelés, méhészet és baromfityénység képezték a tanítás tárgyait. A kosárfonásban való kiképzést Blankenstein Gusztáv vándortanító, a gazdasági oktatást a gazdasági tanítézet tanárai végezték. A tanfolyam vizsgálata a kosárfonó-készítmények kiállításával együtt augusztus 28-án volt. A harmincöt tanítótól 440 darab kosármunka jutott a kiállításra.

Nemzetközi szövetség az ipari jogok védelmére. A jövő hónapban nagy fontosságú kongresszus lesz Budapesten és Bécsben, melyben az ipari jogok védelmére nemzetközi szövetséget akarnak kötni. Ilyen törekvés nyilvánult már az 1883. évi párisi konvencióban is, de ennek a konvenciónak Ausztria-Magyarország és Németország nem volt tagja; ez utóbbiak a vám-és kereskedelmi szerződésben biztosították egymás között az ipari jogok védelmét. Ez év május havában Brüsszelben előzetes tanácskozás volt az ipari jogok védelme érdekében és az ugynevezett tisztességtelen verseny (concurrance déloyale) leküzdésére. Ez a tanácskozás elhatározta, hogy október hónapban Bécsbe és Budapestre nemzetközi kongresszust hív egybe. A brüsszeli tanácskozás alkalmával a szövetség választmányába Magyarország részéről tagul Deutsch Lázló dr., titkárul Kelemen mernök szabadalmi ügyvivőt választották meg. Nagyobb cégek már hozzájárultak a szövetséghez, melyek iródtája a Royal-szálló B. épületének második emeletén van.

Mikor a báró adós. Bécsben történt az eset. Midőn a legutóbbi futtatás végén haza felé indult a freudenau sporttársaság, az egy-

forintos tribün közelében zajos feltűnést keltő jelenet játszódott le. Két ur, egy civil és egy főhadnagy éppen fiakerba készült ülni, midőn egy ur hirtelen a kocsihoz lépett és megszólította a civil, aki erre oda szólt a kocsinak:

— Üssön a lovai közé!

A lovak indulni akartak, de az az ur, aki nagyon izgatottnak látszik, hangosan kiabálni kezdett úgy, hogy a körülállók jól hallhatták:

— Bizony, nem hajtat el! Ez szemtelenség, először fizesse meg az adósságát!

Ekkor a főhadnagy is beleavatkozott a dologba és az izgatott embert, aki egy becsületes szabómester, lecsillapítani akarta, de ez nem sikerült neki. Már-már nagy tömeg verődött össze a kocsi körül, amely nagy érdelkődéssel nézte a furcsa jelenetet.

— Tovább nem hagyom magamat az orrommal vezetni, kiáltotta a szabó. Ha valaki báró és löveszenye jár, akkor ki is fizetheti a számláját.

Ezt aztán néhány káromkodás követte, melyeket a báró ur nyugodtan végig hallgatott. A tiszt azonban, akinek nagyon kellemetlen volt az eset, odaadta névjegyét a szabónak és kijelentette, hogy jótáll kisérője adósságáért. Ez a kisérő, mint azt a szabó később elmesélte, régi bárói család sarjadéka és ruháért másfél év óta 450 forinttal adósa a szabónak. Fél év óta egyáltalán nem is törődött már a szegény szabóval, aki így akarta őt adóssága megfizetésére kényszeríteni.

Rest többet jár, fősévény többet költ — tartja a közmondás. Bebizonyult az folyó hó 10-én Bovári József és fia is. Nevezettek ugyanis egy horló székenéget vittek ki kocsin a szülökükbe s hogy a székenéget tovább tartson vizet keverték hozzá. E művelet közben néhány csepp folyadék a fu ruhájára cseppent s azon foltot hagytak. Így látszik szedernek néztek a székenéget, mert kénes gyúfával próbáltak kivenni. Az égő gyúfától a folt tüzet fogott és a ruha is lobbott vetett. Ezt a tüzet ugyan sikerült eloltani, ámde a horlóból kiemelt folyadék szintén lángra lobbant s a kocsi, melyből a lovakat szerencsére kifogták volt

— a lézerszámmakkal együtt elhamvasztotta. A kárvallottak kezdek belétni a közmondás igazságát.

Bérberevett koponyák. Amikor az ember megérkezik Párisba, öt perc múlva már egy csomó elegánsan öltözött ember ismerősen üdvözi. Kik ezek a szeretetreméltó ismerősök, akik oly bizalmasan emelik meg előtled kalapjukat? Kopaszfejú urak ők, akik becses koponyájukat kiadták a hirdetési ügynökségnek és most büszkén viselik a bubujkon az előkező hotelek, divatkereskedések hirdetését. Mikor a hirdetésekkel díszelő kopasz fejek először megjelentek Páris utcáin, a közönség roppant derült-séggel fogadta őket — most már megszokta. Nemrég mulatságos eset történt. Egy montmartrei mulatóhely tulajdonosa, mielőtt a helyisége megnyílt volna, három ólماغas termeltű urat szerződtetett, a kik minden este megjelentek a kávéházak terraszain s ott emelgették a kalapjukat, amely alatt ez volt olvasható: Csak néhány napi türelmet és megnyílik a világ legszebb mulatóhelye. A derék férfiak nem kevélyek. Gyakran megtörténik, hogy egy rövidlátó öreg ur kedvéért földig hajolnak, hogy az অপázesmén át kibűlhessze a reklámat. A napokban az így lehajló reklámkoponyára egy kávéházi vendég szodávizess füvegéből nagy vizsgárgat fröcsentett, így akaráván megszólalni rajta az emberi méltóság lealázását. A reklám-koponya dühbe jött a fröcsesre s összeszarta a tréfas urat; ebből pofokodás, szútkés, asztalok felöntése és rendőri beavatkozás támadt. Nagy volt azonban a közönség meglepetése, amikor a rendőrségen kiderült, hogy a szodáfröcses, a pofokodós a dulakodás egyszerű összebeszélés volt, vagyis a reklámnak egy még sikerültebb fajtája.

A papiros rejtett tulajdonságai. A papiros ma már nem csupán írásra használják. Amerikában már biciklet készítenek belőle és szbrokat emelnek papirosból. Most meg már a ruha konkurrenciájára szegődött. Rossz melegvezető lévén, papirosny munkások tették a felfedezést, hogy lábtakaróknak használják harisnya helyén, sőt e minőségében még gyógyító hatása is van, amelyet sok rheumatikus

kész bizonyítani. A beteg helyre ugyanis vékony, jól beenyvezett papirosdarabot tettek s néhány nap múltán meggyógyultak.

A papirosnak azonban nem az a rejtett tulajdonsága, hogy melegtart. Hiszen szegény emberek, akik fűtetlen szobákban laknak, rég rájöttek már arra, hogy a padlót papirossal teregessék be. Nem ezért adtuk ezeknek a soroknak a fenti címet. De másért. A Technische Rundschau egy híreért, amely azt beszéli, hogy a japán-kínai háborúban a kínaiak nevesek papirosból készült zekékben, de papirosból készült — alsó kimondhatatlanokba jártak... Azt is beszéli, hogy a hideg ellen fényesen vélték őket ez a papiros ruházat, amelyvel kísérletet tettek a porosz hadseregben is. A kísérlet azonban nem sikerült, mert a varrás mentén mind kiszakadtak.

A papirosból készült alsó kimondhatatlanoknak a hajlama most dereng. És bátran ajánlhatjuk őket. Mert igen hasznavehetőek ők. Igaz ugyan, hogy a kínai katonák rengeteg mennyiséget használtak el belőlük, de ezért sem a papirosot, sem a kinaikat nem terheli felelősség. Nem. Egyedül a japánokat. Mért verték meg, mért futamították meg annyiszor a derék kinaikat, hogy azokat pusztá láttukra is a leghalásosabb rémület fogta el?

E halálos rémületnek miatta voltak az okai a japánok ama bizonyos papirosolhnik hasznavehetetlenségének.

Uj szálloda Zágrábban. A héten alkalm volt lapunk egyik barátjának meglekinteni az utjonan épült „Imperial” szállodát Zágrábban, mely úgy imponáns külsejével, mint nagyszerű, kényelmes berendezésével ajánlható azoknak az iparos szaktársainknak, akik üzleti dolgaikban a horvát fővárost fölkeresik annál is inkább, mert ott izletes magyaros konyhára és jó magyar borokra találhatnak. Az új szállodát a napokban nyitja meg Kaufmann I. ur, a tulajdonos.

A migrén gyógyítása. A mi ideges korunkban alig van olyan boldog halandó, akít ez a **szo**: migrén, sok, keserves órára ne emlékeztetne. S a szenvedéssel együtt megemlékezzünk arról is, a mi talán még a migrénnél is rossz-

szabb: az antipirínról, antifibrínról, antiverinről, fenacetinről, koffeinről, kinninről és ennek a modern betegségek szűzféle orvosságáról. Mert tudvalevőleg tüméredek orvosságok találtak föl, hogy a szűró főfaját, a halántékok kinos lüktetését csak pár pillanatra is mérésékoldják. Pedig hát van a migrénnek igen egyszerű orvossága, amelyvel a gonosz bajt már sok esetben teljesen megszüntették. Ez a gyógyítóeszer nem egyéb, mint a helyesen megállapított diéta. Egy német orvosi újságban dr. Kellog J. H. érdekes közleményt tesz most közre a migrénnel alkalmazandó diétáról, amiben először is rámutat arra a sok eredménytelen kísérletre, amit e betegség gyógyítása érdekében elkövettek, s aminek az okát a doktor ur abban látja, hogy a migrént egyszerű idegbetegségnek gondolták, holott az többnyire régi bajnak a következménye. A migrén írja dr. Kellog, sokszor meggyógyul, ha a beteg a téa és kávé élvezetéről lemond. Már az is előfordul, hogy gyomortágulás vagy vándorvese okozta a migrént. A migrénroham közvetlen oka dr. Kellog szerint a gyomor tartalmának felbomlása. A diétikus előjárásnál tehát első sorban olyan ételeket kell mellőzni, amelyek felbomlásnak vannak álkövetve s gázokat fejlesztenek. Ebből az okból a migrénben szenvedőknek nem szabad vaját, sajtot s szárnyast enniök; az osztriga, tengeri rák, hal és sületlen hus is ártalmas. Kellog azt mondja, hogy a migrénesek igyanak sok kumiszt, de ne olyant amit horsepróvel csinálnak, hanem ama a nélkül készűl. Ha a beteg apránként annyira jutott, hogy naponként hat füveggel elfogyaszti, az adagot négy részre lehet osztani: igyék a szenvedő reggel nyolc, déli 12, délután 3 és este 7 órákor kumiszt. Az egyszerűen elkészített tojás is nagyon alkalmas a kumisz-kúra kiegészítéséül; abból naponta hat-tizenkét darabot is meg lehet enni. Ilyen diétával már egy hét alatt javulás mutatkozik. Mindenféle főzelék, a zeller és kolkáposzta kivételével, élvezhető, kivált a spinót, és spárga: hanem a főzelékféléket tej nélkül kell elkészíteni. Olyan esetekben, amikor a migrén a keményítőhez emésztése következtében lépett föl, a keményítő-tartalmú ételeket,

különösen a tésztlákat gyümölcs-lével nem szabad enni. Az ilyen betegét néhány hétre kumiszból, tejfősből és gyümölcsből álló diétára kell fogni; sokszor a gyomor ki-mosása is ajánlatos, sőt az néha kétszer-háromszor is meg kell tenni egy-egy héten.

A bolygó zsidó. Kissé szokatlan annak a válokeresetnek a megokolása, a melyben Turteltaub Helén kéri a budapesti királyi törvényszéket, hogy szabadítsa meg a férje urától, Glaser Jakabtól s bontsa föl örökre házasságukat. Az asszony maga is megvallja, hogy a hűség s bánásmód megvalja semmi kifogásra sincs a férje ellen, az egészsége sem árt el a házasságot s mégis lehetetlen, hogy Glaser ural együtt éljen. Ime az okok: Glaser Jakab, a mikor megházasodott, papirkereskedő volt Budapesten, de két hét alatt megbuktott s akkor a felesége pénz-ből Pécsett közüzemügynökséget nyitott. Szerencsétlenségére éppen nyár elején kezdett az új mestersége, mely inkább télre való s így ebben sem volt szerencséje. Fogta tehát magát s Szarajevóban cipészüzemletet nyitott. Ámde a bosnyákok nem igen rajongtak a karlsbadi cipőért s Glaser újra vándorútra kelt. Elment Triestbe, a hol déli-gyümölcs-forgalmi irodát nyitott, a mihez ügylészik, nem igen értett, mert két hónap múlva már Grächen találjuk mint porcellán-kereskedőt. Ott érte az a balélet hogy másodsor csodába került, elment hát órásnak Sopronba. Az órái nem igen kellettek a soproniaknak, azért még idejekorán levegőt és mesterséget cserélt. Folespott gyorsfotográfusnak s Pozsonyban telepedett meg. De csak rövid időben, mert nem sokára rá már Tamopoldban látjuk, a hol héber könyveket árult, ma pedig esküszerszó Miskolcon. Azaz, hogy csak volt, mert miként a feleségének egy póthadványából megtudjuk, legujabban Lembergbe költözött, de még nem költötte el magát, hogy miféle mesterséggel próbáljon szerencsét. Ezt a nagy rekordot az üzlet-és lakásváltás terén Glaser Jakab rövid másfélszázad alatt érte el s ha így folytatja, rövid másfél esztendő alatt Közép-Európában már nem lesz számára hely. Ez az, a mi az asszonynak nincs nyire,

mert ő, a mint találon megjegyzi, nem vándoréletet, hanem házasságot akar folytatni. Sohasem bizonyos benne, ugymond hogy ha reggel Miskolcon tiszét rak, ugyanott eheti-e majd meg az ebédet, avagy via Lemberg a vasuton. Mindezek után Turteltaub Helén arra a következtetésre jut, hogy Glaser ur nem való férjnek, másrészt nincs kizárva az sem, hogy azért bolyong városról-városra, mert reméli, hogy az asszony végre is rá fog unni a vándoréletre s nem fogja követni. A mint hogy máig sem írta meg lemebergi címét Miskolcon felejtett feleségének, noha már a nyár elején kelt utra. Válokeresetében Turteltaub Helén arra kéri tehát a törvényszéket, hogy válassza őt el Glasertól, a ki fizikailag és gazdaságilag lehetetlenné tette a házasságot folytatását. A törvényszék véleményét csak később fogjuk megtudni. Egyelőre csak határozatot tűzött ki a békítetésre, még pedig a jövő év elejére, s az ideézt el-küldte Glasernek Lembergbe, ámbár nem valószínű, hogy még ott van.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara teljes ülése. A budapesti kereskedelmi és iparkamara f. hó 23-án tartotta a nyári szünet után első teljes ülését Lánycz Leó elnöklété alatt. Az elnök szíves szavakkal üdvözölvén a kamarai tagokat, több bejelentést tett.

Mindenekelőtt részvétellel emlékezett meg dr. Ullmann Sándor levelező tag haláláról és indítványára a kamara is jegyzőkönyvileg fejezte ki részvételt. Majd bejelentette, hogy a kereskedelmi miniszter válaszolt a 20 frtot meg nem haladó üzleti követelések bírói érvényesítése ügyében intézett ismételt felterjesztésére és közölte, hogy az igazságügyminiszter szerint e részletkérdés csak a polgári perrendtartás teljes reformja keretében oldható meg helyesen; az előmunkálatok szakadatlanul folynak, minél fogva a vonatkozó törvényjavaslat már nem távol időben a törvényhozáshoz elé lesz terjeszthető. Indítványozza az elnök, hogy a kamara a kereskedelmi miniszterhez intézett felirathal ajánlatlalt vegye tudomásul, az igazságügyminiszter közlését. Singer kamarai tag még azt is indítványozza, hogy a kamara ebben a felirathal azt a reményét is fejezze ki, hogy a mostani igaz-

ságügyminiszter helyébe nem sokára egy olyan igazságügyminiszter jön, a kinek több érzelme lesz a kereskedelmi vitális érdekei és a kereskedelmi jogszolgáltatás követelményei iránt. Ezt azonban már nem fogadták el.

Most a kereskedelmi miniszternek ismeretes leiratát olvasták fel, melyet a kartellek ügyében intézett a kamarához. Az elnök indítványára a kamara megbizta az elnökséget, hogy egy szakértőkből álló bizottságot küldjön ki e kérdés tanulmányozására, a mely véleményes jelentését a legközelebbi teljes ülés elé fogja terjeszteni.

Felolvasták a kereskedelmi miniszternek azt a leiratát, melyben az üvegyar válságos helyzete ügyében megtartott értekezlet felterjesztése adott. A miniszter ebben értesíti a kamarát, hogy körrendeletben felszólítja a kamarákat, hassanak oda, hogy a kerületükön levő iparvállalatok magyar ügygyártmányokkal vásoroljanak. Ezenkívül utasította a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy tárgyalásokon indítson meg az illető iparvállalatokkal a szállítási kedvezmények meg az illető iparvállalatokkal a szállítási kedvezmények megadása céljából. Ezek a tárgyalások már folynak. Kamatnélküli kölcsönöket azonban nem helyez kilátásba, mert nincs rá fedezet. Az elnök indítványozza, hogy kérjék fel a minisztert, hogy ő maga befolyásolja azokat az iparvállalatokat, sörfőzőket, pezsgógyárakat, keszéri-víztelepeket, hogy magyar gyártmányokat használjanak. Fischer Ignác főleg a szállítási kedvezmények fokozását sürgeti. Engel Pál azt kívánja, hogy a pezsgógyárakat, keszéri-víztelepeket a miniszter az állami kedvezmények és szállítási kedvezmények megvonásának terhe alatt szorítsa a magyar üvegyártmányok használatára, mert ezek valóságos rosszakarattal tanúsítanak a magyar üvegyiparral szemben. Egy jelenlevő keszérivízforrás-tulajdonos, a ki valószínűleg talpra érezte magát, azt állítja, hogy a magyar gyártmányok rosszak. Lánycz elnök ezzel szemben kijelenti, hogy e kérdésben tisztesen van informálva és ezek alapján állítja, hogy a magyar üvegyártmányok kifogásatlanok. Engel Pál érdekes esetkeket illusztrálja a magyar üvegyár

íránt tanúsított rosszakaratot. Egy keserítviforrástulajdonos pedig egy izben mintát kér egy magyar főveggyártótól. Az főveggyártó tulajdonosa csupa tréfaból három végt keserítvizeset hozatott és a forrástulajdonos saját üvegjeit küldte mintának. A válasz mégis az volt, — hogy nem használhatók. Deutsch Sándor, a kinek sörözője is van, kijelentette, hogy évek óta magyar gyártmányú üvegeket használ és sohasem volt semmi panasa. A kamara végül elfogadta az elnök indítványát Engel pótlásával együtt.

A kereskedelmi miniszter véleményét kíván a pozsonyi kamarának ama kérelme felől, hogy a 10 forinton aluli számlák bélyegkötelezettsége megszüntetessék. A teljes ülés a kérelmet pártolja.

Guttman Ádám kamarai tag a kereskedelmi osztály ülésén előadta, hogy az utóbbi években nagyobb mérvet öltének azok a visszaélések, melyek az adósok és hitelezők közötti kiegyezés közvetítésével üzletnek. A fővárosban nagy számmal vannak az ugynevezett kiegyezési ügynökök, a kik ezt a foglalkozást egész iparszerűleg üzik. A tudakozó iródik és a kereskedőknek személyezte utján értesülést szereznek a kedvezőtlen vagyoni és hitelviszonyok között lévő kereskedőkről s azoknak fölajánlják szolgálataikat. Ilyenmü ajánlkozásait az újságokban hirdetik, sőt beutaztatják az egész országot s bevisznek a fizetésképtelenség nyilvánoktatására még olyanokat is, a kik hitelviszálygal nem küzdenek. Minthogy az ilyen üzletnek általánossá válása alkalmas a kereskedelem szolidaritásának tömkrétére és a hazai kereskedelem teljes demoralizálására, a felszólaló indítványozta, hogy a kamara küldjön ki egy bizottságot oly javaslat kidolgozásá végett, a mely alkalmas e visszaélések megakadályozására.

A teljes ülés az indítványhoz hozzájárult.

Végül az ipari osztály kisebb jelentőségű javaslatai kerültek előadásra, a melyeket a teljes ülés szintén magáévá tett.

Megint sztrájk. A pécsi közművesek, úgy látszik, nagyon kedvelik a sztrájkot. E héten a honvéd hadapród iskola építésénél dolgozó közművesek hagyták abba a

munkát, okul hozva, hogy a vállalkozó Neuschlosz cég 60 rosszabb munkát elbocsátott. Hétfőn reggel kezdtek a sztrájkot, amely hatóság, ipartestületi kékkeltetésekkel kombinálva, péntek reggelig tartott s a vége az lón, hogy újra munkába állottak azok is, akiket felszámoltak a dék sztrájkvezetőink a vállalkozóknak azt a kényszerhelyzetét, hogy a 180 méter hosszú, három emeletes főépületnek már f. évi december 5-ére tető alatt kell lenni, különben a vállalkozó naponként tetemes bírság összeggel tartoznék fizetni. Majd meglátjuk, mikor taláink újabb okot a sztrájkolásra, ami hogy az építkezés folyama alatt még többször beállhat, majdnem bizonyosra vehető.

Vasúti sínek kopása. Csekélységnek látszik első pillanatra, de mégis tekintélyes summat képvisel évenként az a vasmennyiség, amely a vasúti sínek elhasználásából származik. Egy belga vasúti mérnök kiszámította, hogy egy mérföldnyi vonalon évenként átlag egy kilogramm van meg a levegőbe. Ha most tekintetbe vesszük, hogy az egész földkerekség vasúti hálózata 60.000 mérföldet tesz, úgy hozzávetőleg könnyen kiszámíthatjuk, hogy évenként körülbelül ugyanannyi mennyiségű kilogramm van tünik el a sínpárok kopása folytán.

A szerelmen bolondjai. Egy szerelmes pár a legújabb rémdrámának a szereplője. A rémdráma Székesfehérvártól történt, mindazonáltal szerepelt benne egy volt pécsi leány, *Nemesek* Julianna, aki szerencsétlenségére került Székesfehérvárra, hol *Egyed* János eszmélt, hogy meg akarja ölni. Egyednek barátja, *Szulok* Lajos, szintén szerelmes volt Juliska egyik barátjába, *Fendrik* Annába, s a két szerelmes legény, mivel szeretőkben nem tehettek egyedül a magukévé, elhatározták, hogy megölik őket. Ugyis tettek. Egy átmulatott éjszaka után Szulok leléte Annába, azután pedig saját életének vetett véget; Juliskát is halálra akarta sebezni szeretője, de csak megsebesítette őt, magát azonban agyonlőtte. A négy közül tehát most csak Nemesek Juliána van életben.

Negyvenöt krajeárért egy szemét. Brillinger József cipész az öreg Krucsek János szomszédjával karttyázatot tegnap este egy pozsonyi korszamban. Mikor véget ért a játék, az öreg Krucsek 45 krnyi veszteséggel ez ismeretlen hangzó kijelentéssel vette tudomásul: »hozom«. A nyertes fél azonban nem elégedett meg ennyivel, hanem némi szóváltás után székelt ragadtott és olyan szerencsétlenül vágta adósa fejéhez, hogy kiütötte vele annak az egyik szemét. Orvosi jelentés szerint az öreg örökre elvesztette szemévilágát. Brillinger ellen pedig a hatóság megindította a vizsgálatot.

A szegedi indóház kibővítése. A nagy vasúti kölesből, melynek csak egy kis részét mintegy tizenhét millió forintot fordít az államépület és gépműhelyek kibővítésére, első sorban a szegedi ugynevezett »Szegeci« állomást bővítették ki. Az állomás pályatestének a szélesbítéséhez már a jövő hóban hozzáfognak. A tizenhét millióból a szegedi pályaudvar s a keszmeri szegedi pályaudvar, valamint a gépműhelyek kibővítésére — mint tudósítónk írja, két és félmilliót használnak fel.

A sertésvész terjedése. A magyar királyi földművelésügyi miniszterhez beérkezett hivatalos jelentés szerint a sertésvész terjed, ugyanis a gazdasági tudósítók utjabban ezernyolcszázötvenköt községben konstatáltak sertésvést.

Az asszony férfi. Salgó-Tarjánban — a napokban egy gyanús egyént fogtak el. Kopottás pirus bársony szoknya volt rajta és több erösen viselt női öltönytárból. Az illető már régebben kőborolt a város utcán és azt a gyanút keltette mindenkiben, hogy a nő ruhát jótalanul viseli. Mikor azután egy civakodás miatt a szolbáiról elkerült, kiderült, hogy tényleg nem nő, hanem férfi. A vallás során kitűnt az is, hogy az asszonyférfi katonaszökevény, akinek már négy évvel ezelőt kellett volna sorozás alá kerülnie, és egy bogyarmati származású Kemény Annála nevtű leányunk törvénytelen gyermeke. A szerencsétlen teremtés már 12 éve hordja a nő ruhát és állítása szerint csak abban érzi jól magát. 1872-ben született és

hol mint gyümölcskófa, hol pedig mint komédiabeli táncosnő kereste kenyerét. Illetégségi helyére szállították és át fogják szolgáltatni a katonai hatóságoknak.

A megfizethetetlen tartozás.
Önök Jobbágy urat, a nagykállói m. kir. adóhivatal II. osztályú adótisztját nem ismerik; valószínűleg Bisson, vagy az ő öngyöke a magyar irodalomban sem ismeri, különben Jobbágy ur már valószínűleg permanens epizód-alakja lenne a társadalmi bohózatoknak. Mert Jobbágy ur maga a bürokratizmus és ha valaki a bürokratizmusról, mint olyanról tanulmányt akar írni, legjobban teszi, ha illusztrációját Jobbágy ur kor- és jellemrajzával esatolja. Mi e kor- és jellemrajzokat az alábbiakban csupán egy kis esetvonalást kívánjuk megértesíteni. Jobbágy ur a napokban kivettél, még pedig illetéket vetett ki N. X. debreceni lakosra nézve. Az illeték Jobbágy ur pontos és feltétlenül megbízható számítása szerint 19 forint 43^{1/100} krajcárt tett ki. N. X. debreceni lakos az illetékből 19 frt 43 krajcárt kifizetett, de az egy század krajcárral, mivel a kormóci m. kir. pénzüverő hivatal még arra érmet nem vert, adós maradt. A mikor a pénz beérkezett, Jobbágy ur fölösszámlán kiállott föl az illetéknapi vezetésénél:

— Micsoda szemtelenség! Egy század krajcárt elbocséd! Talán én fizessem meg azt a századkrajcárt! Hát hogyan lenne akkor differencia a naplórovansnál!

Hamar blankettát vett elő s azt a következőképp állította ki:

A) s. k. 1555
1897 sz.

Intés.

N. X. debreceni lakos felszólítatik, hogy az adórt hivatalnál előírásban levő és hátralékban maradt illeték fejében 1/100 krajcárt, összesen 1/100 krajcárt 1897. ápril hó 18-ától számítandó 6% késedelmi kamattal és intési illetékkel együtt ezen intés kézbesítésétől számított 8 nap alatt az adórt hivatalnál különben végrehajtás terhe alatt fizesse be.

Kelt Nagykálló, 1897. szept. 18.

M. kir. adóhivatal.
Jobbágy.

N. X. ur megkapta az intést. A kézbesítéstől számított nyolc nap alatt kereszkötés alatt bérmentve beküldött Jobbágy urnak egy krajcárt o. s. azzal, hogy abból az 1/100 krajcárt s annak 1893. évi ápril 18-ától számítandó 6% kamatait vonja le, a krajcárból fennmaradó többi századrészeket pedig a krajcár kézbesítésétől számított nyolc nap alatt különben végrehajtás terhe mellett küldje vissza. — Érdekkel nézünk Jobbágy urnak, a bürokracia személyesítőjének válaszára.

Gazda és pincér. Wainek Gyula özdi vendéglős, a rimamurányi vasut élelmezési vállalkozója, becsületstértés és rágalmazás címén panaszt a nála alkalmazásában volt Mirth András pincér ellen, mert ez azt állította a vasut igazgatóságánál, mint az élelmezési osztály gondnokaságánál, hogy a vendéglős megkereszteli a bort, még pedig nem valami tiszta vízzel. A járásbíró foglalkozott az ügyvel és a pincért az elnöve emelt vád alól felmentette, mert eltekintve attól a köztudomású körülménytől, hogy valamenyvi vendéglős tényleg vezet önt a borba, az állítás nem meggyalázó a vendéglősre.

Lapkiadó-tulajtonos:

A pécsi ipartestület.

A szerkesztésért felelős:

Ballier Sándor.

HIRDETÉSEK:

Saját gyártásu
gépszijjak
a legújantnyosabb árap-
kon és legjobb minősé-
ségben kaphatók
Köfler testvérek
és társa
bőr-raktárban
Pésett.

Telefonösszeköttetési szám 78.

SCHÖNWALD IMRE

órák, ékszergyáros és látszerész.
Fűlített a „Mattur” épületben király-fő.

Gyári Főraktár

legjobb párisi és külföldi ékszerekből

Uri és női gyűrűk
legjobb és legújantnyosabb arany- és érmé-
n és
EZÉST

EVÖKÉSZLETEK ÉS DISZTÁRGYAK
raktáromos minélis dug választékban

A legjobb minőségű
Berndorfi alpacca, china-éztési tárgyak
gyári raktára

Finom arany karláncok és jezzeryűk

URI ÉS NŐI GYÜRÜK

„FRANZIA”

salon-, iroda- és ebresztő-órák
„Párisi” színházi és tábori látszóékek
legújantnyosabb választékban

HŐ ÉS LÉGSULYMÉRŐK

le jobb arany, éstés, alany és teletátszóécsont
Szemüvegek és orrcsipelek
legújantnyosabb hegyi jezzerek és kristályüvegekkal
EGYÉB OPTIKAI ÜZEMEK
főraktára

Minden a szalmába védő
javítások a legújantnyosabb és pontosan
kiszájtottak.

Saját Vésásuki Műterem

a legjobb kar látszóécsont megkötéshez harem
dozo, ahol mindeneműt vonást munkák u. m.
Monogramok ezimerek és clichek
legújantnyosabb ár és pontos kiszájtás mellett
eszközöltetnek.

Gyermekruhák!

Az igen tisztelt
szülők figyelmébe!
olcsó és csinos ruhák
diákok részére kaphatók.

SCHMITZ SOMA

üzletében

PECSÉ,

☞ Király-utca, bazár-épület. ☞

Germán Ferenc

asztalos-mester

PÉCSETT,

Apáca-utca 7-ik szám
(Saját házában.)

Elvállal minden szakmájába
vágó munkákat, egyaránt:

Épület-, stülzerű butorokat,
templom-, szálloda- és kávéház-
berendezéseket, portálok, par-
ketták- és padlók készítésétstb.

Xívánatra rajzokat és terveket is
készít.

Uj törlesztési kölcsön
a phylloxera által elpusztított de
ujjonnan befásítandó

szőlőkre

5 $\frac{1}{2}$ %-ot 15 évi törlesztés mel-
lett, — továbbá termő-szőlőkre
4 $\frac{1}{2}$ %-lők, — földbirtokra 3 $\frac{1}{2}$ és
4 $\frac{1}{2}$ %-lők, — házakra 4 $\frac{1}{2}$ %-lők 50
évi törlesztésre ajánl és felvilá-
gosítást nyújt 20 kros levél-
bélyeggel ellátott megkeresésekre

Horváth Ede,
Pilis-Csabán.

JAJ DE FÁJ
a tyúkszemem, hamar
elfutok

REISCH JÁNOS
cipészhez és csináltatok ma-
gammal egy pár jó cipőt,
mert csak ott lehet jó láb-
hoz álló és kényelmes cipőt
kapni.

Üzlete Széchenyi-tér 8. sz.
az új takarékpénztári
palotával szemben.

ASZTALOS NÁNDOR

lakatos-mester.

(Ó-posta-) Perczel-utca 10. szám, saját házában.

Elkészít minden új

épület lakatos munkát,

ugymint:

legzselészerűbb vasredőnyeket,

KÖZPONTI-FÜTEST,

ajtóbetétevrőgeket, vasajtókat,
takaréktűzhelyeket,

valamint cserepelt rakva

BOGRÁCS KÁLYHÁT,

mindenféle kályhákat,

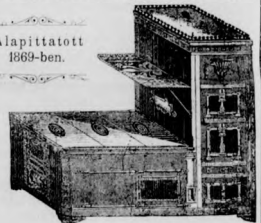
villanharitókát, házi sürgőnyt,

vasrácsoszatokat, sirbólt kerítéseket,

és minden e szakba vágó munkákat

gyorsan és lehető olcsó áron.

Alapítottott
1869-ben.

Az ezredéves
országos kiállításon
az állami ezüst
éremmel és a mille-
niumi nagy érem-
mel kitüntetve.

Az ezredéves
országos kiállításon
az állami ezüst
éremmel és a mille-
niumi nagy érem-
mel kitüntetve.

PÉCSI TEJCSARNOK

csemege-sajt-gyára és első magyar pogácsasajt-gyára

PÉCSETT

ajánlja következő kiváló minőségű különlegességeit:

Pécsi csemege-sajt. Impériál-sajt. Pécsi pogácsasajt (kvárgli).
Trappista-sajt. Pikáns sajtoscskák. Kitünő édes tea-vaj.

Legjobb minőségű teljes tej, 1 $\frac{1}{2}$ literől kezdve zárt palackokban házhoz szállítva kapható.
Előgyűzések elfogadhatók a pécsi tejcsarnok irodahelyiségében (Siklósi-országút 16.) s a következő fiók elá-
rusító helyiségekben: Széchenyi-tér (Loewy-palota), Király-utca 34. és Kálvária-utca 2.

☞ Vizszentelárusítók részére árlapal kívánatra készséggel szolgálunk. ☞

Nyomatott Taizs József könyvnyomdájában Pécsen, 1897.